

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 189 din 9 decembrie 1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni

Camera Deputaților adoptă prezentul proiect de lege.

Articol unic – Legea nr. 189 din 9 decembrie 1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, republicată în în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 6 aprilie 2004, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (3) al articolului 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Constituirea comitetului de inițiativă se face printr-o declarație autenticată la un notar public, cuprinzând scopul inițiativei, președintele comitetului de inițiativă, numele, prenumele, calitatea de alegător, domiciliul membrilor și al președintelui comitetului de inițiativă, precum și declarația că aceștia nu încalcă prevederile alin. (2). Răspunderea pentru conținutul declarației este cea prevăzută de lege pentru înscrisurile oficiale.”

2. Alineatul (5) al articolului 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Comitetul de inițiativă asigură înregistrarea propunerii legislative la Camera competentă a Parlamentului în cazul unei inițiative legislative sau la una dintre Camerele Parlamentului în cazul propunerii unei legi de revizuire a Constituției, în termen de cel mult 12 luni de la data

publicării acesteia. După împlinirea acestui termen, propunerea legislativă nu mai poate fi prezentată decât ca o nouă inițiativă legislativă, în condițiile prezentei legi.”

3. După alineatul (6) al articolului 2, se introduce un nou alineat, alin. (7), cu următorul cuprins:

„ (7) Persoanele fizice sau juridice vor putea să susțină inițiativa prin donații sau sponsorizări, sens în care Președintele comitetului de inițiativă va putea să deschidă conturi bancare pentru comitetul de inițiativă. Sumele de bani care nu vor fi cheltuite, se vor restitui în termen de cel mult 15 zile de la data depunerii proiectului legislativ la Parlament, începând cu ultimele donații sau sponsorizări efectuate, celor care le-au transferat. ”

4. Alineatele (2) – (5) ale articolului 3 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) În vederea publicării, propunerea legislativă se avizează de Consiliul Legislativ și se verifică de Curtea Constituțională a României care se pronunță prin hotărâre asupra caracterului constituțional al propunerii legislative.

(3) Avizul Consiliului Legislativ se emite în cel mult 30 de zile de la sesizare și se transmite președintelui comitetului de inițiativă sau împuternicitului său, și Curții Constituționale, în termen de 3 zile de la emitere.

(4) În cel mult 30 de zile de la primirea avizului Consiliului Legislativ, Curtea Constituțională se pronunță asupra caracterului constituțional al propunerii legislative.

(5) Propunerea legislativă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în maximum 15 de zile de la pronunțarea Curții Constituționale. Avizul Consiliului Legislativ și hotărârea Curții Constituționale se publică o dată cu propunerea legislativă.”

5. După alineatul (5) al articolului 3, se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

„(6) Sesizarea Consiliului Legislativ se face de către un membru al comitetului de inițiativă, împuternicit în acest scop. Împuternicirea se semnează de membrii comitetului de inițiativă și va fi însoțită de actul de constituire a acestuia, prevăzut la art. 2 alin. (3). Împuternicitul răspunde și de publicarea propunerii legislative.”

6. Articolul 4 se modifică și se completează și va avea următorul cuprins:

„(1) Promovarea propunerii legislative publicate potrivit art. 2 alin. (4) se face pe baza adeziunii cetățenilor, prin semnarea de către aceștia a listelor de susținători în format fizic sau prin atașarea semnăturii electronice calificate la liste de susținători în format electronic.

(2) Listele de susținători cu domiciliul sau reședința în România se întocmesc cu respectarea organizării administrativ-teritoriale a țării și cuprind: denumirea propunerii legislative ce face obiectul inițiativei și identificarea Monitorului Oficial al României, Partea I, în care aceasta a fost publicată; județul și localitatea în care își au domiciliul sau reședința susținătorii; numele, prenumele, domiciliul sau reședința susținătorilor, seria și numărul actului de identitate; semnăturile susținătorilor. Denumirea județului și a municipiului, orașului sau comunei de unde provin susținătorii poate fi imprimată sau menționată olograf. Este interzisă orice fel de delegare sau de reprezentare pentru semnarea listei de susținători.

(3) Listele de susținători cu domiciliul sau reședința în străinătate cuprind: denumirea propunerii legislative ce face obiectul inițiativei și identificarea Monitorului Oficial al României, Partea I, în care aceasta a fost publicată, țara în care își au domiciliul sau reședința susținătorii; numele, prenumele și domiciliul sau reședința susținătorilor, numărul pașaportului; semnăturile susținătorilor. Este interzisă orice fel de delegare sau de reprezentare pentru semnarea listei de susținători.

(4) Lista de semnături în format electronic cuprinde: denumirea propunerii legislative ce face obiectul inițiativei și identificarea Monitorului Oficial al României, Partea I, în care aceasta a fost publicată; numele, prenumele și domiciliul sau reședința susținătorului, numărul pașaportului sau seria și numărul actului de identitate, după caz. Lista de susținători electronică va purta semnătura electronică calificată ce aparține susținătorilor. Este interzisă orice fel de delegare sau de reprezentare pentru semnarea listei de susținători electronice.

(5) În lista de semnături se vor menționa, de asemenea, numele, prenumele și codul numeric personal al persoanei care a întocmit-o, precum și declarația pe propria răspundere a acesteia prin care să ateste veridicitatea semnăturilor susținătorilor.

(6) Lista susținătorilor constituie un act public, cu toate consecințele prevăzute de lege.

(7) Pentru susținătorii cu domiciliul sau reședința în municipiul București se vor întocmi liste comune, indiferent de sectorul de domiciliu.

(8) Formularele pentru listele de susținători se imprimă pe coli de hârtie format A4, detașabile și numerotate. Formularele se imprimă pe o singură față a colii și cuprind prevederile menționate la alin. (2) sau (3), cu

excepția celor referitoare la susținători, care se completează olograf.

(9) Listele semnate de susținători cu domiciliul sau reședința în țară se păstrează în dosare, ordonate pe unități administrativ-teritoriale, iar cele semnate de susținători cu domiciliul sau reședința în străinătate se păstrează în dosare, indiferent de criteriul domiciliului sau reședinței din-afara țării. În ambele situații, dosarele vor fi semnate pentru atestarea conținutului, pe coperta a doua, de către un membru al comitetului de inițiativă sau de către o altă persoană împuternicită în scris de comitet pentru a întocmi lista. Persoana împuternicită nu poate fi desemnată decât dintre susținători.

(10) Exemplarul în original al listelor și suporturile de stocare electronice pe care se regasesc listele de susținători semnate electronic se păstrează la Curtea Constituțională, iar o copie a acestuia, la Parlament.

(11) Membrii comitetului de inițiativă și împuterniciții acestora au dreptul de a efectua activități de promovare a inițiativei legislative și de colectare de semnături de la susținători în spațiile publice. În spațiile publice proprietate privată a persoanelor fizice sau a persoanelor juridice de drept privat este necesar acordul proprietarului sau al administratorului spațiului. Activitățile de colectare de semnături de la susținători sunt exceptate de la avizare de către autoritățile locale în măsura în care nu presupun amplasarea de construcții permanente sau provizorii. În toate cazurile, autoritățile locale și centrale vor sprijini activitățile de promovare a inițiativei legislative și de colectare a semnăturilor de la susținători în spațiile publice.

(12) După expirarea unui termen de doi ani de la depunerea inițiativei la Parlament, oricare dintre membrii comitetului de inițiativă sau dintre susținători va putea să solicite ștergerea datelor lor personale din evidențe.”

7. Articolul 5 se modifică și se completează și va avea următorul cuprins:

„(1) Atestarea calității de cetățean cu drept de vot și a domiciliului susținătorilor se face de către primarul localității fie personal, fie, în localitățile urbane, și prin funcționarii primăriei împuterniciți de primar în acest scop. Atestarea se face prin verificarea listei de susținători și a documentelor semnate electronic cu semnătură digitală calificată, în colaborare cu organul local de poliție sau cu experți în domeniul informatic, dacă este cazul.

(2) În vederea atestării, dosarul cuprinzând listele în original cu datele și semnăturile susținătorilor din localitate, precum și documentele electronice pe un suport de stocare informatic, se depun la primărie. Orice persoană interesată poate consulta dosarul și poate contesta realitatea semnăturii sau o altă prevedere cuprinsă în liste. Contestația se face numai în scris și se adresează primarului. Acesta, în cazul în care contestația privește

realitatea semnăturii, o soluționează, solicitând susținătorului să confirme semnătura. Dacă susținătorul nu poate să confirme semnătura sau refuză să o facă, se aplică prevederile art. 4 alin. (3). Dispoziția primarului poate fi contestată la judecătoria, care o va soluționa cu citarea părților, potrivit procedurii ordonanței președințiale.

(3) Atestarea de către primar a listei de susținători se face prin semnătura persoanei care a efectuat controlul, cu indicarea actului de împuternicire, dacă este cazul, și a datei când s-a făcut atestarea, precum și prin aplicarea ștampilei. Dacă primarul a solicitat sprijinul organului local de poliție sau a altor experți, vor semna și aceștia, cu precizarea aspectelor pe care le-au verificat. Semnătura se aplică pe ultima copertă a dosarului cuprinzând listele verificate, aflat la comitetul de inițiativă, după ce a fost confruntat cu cel depus la primărie. Se vor elimina din lista doar aspectele neatestate, făcându-se aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (3).

(4) În cazul susținătorilor cu domiciliul în străinătate, atestarea calității de cetățean cu drept de vot și a domiciliului în străinătate se face de către Ministerul Afacerilor Externe, prin ministrul afacerilor externe, personal sau prin funcționarii ministerului împuterniciți în acest scop. Atestarea se face prin verificarea listei de susținători în format fizic sau electronic, în colaborare cu ofițeri ai Direcției Generale de Pașapoarte sau cu experți în domeniul informatic, dacă este cazul.

(5) În vederea atestării, dosarul cuprinzând listele în original cu datele și semnăturile susținătorilor cu domiciliul în străinătate, precum și documentele electronice pe un suport de stocare informatic, se depun la Ministerul Afacerilor Externe. Orice persoană interesată poate consulta dosarul și poate contesta realitatea semnăturii sau o altă prevedere cuprinsă în liste. Contestația se face numai în scris și se adresează ministrului afacerilor externe. În cazul în care contestația privește realitatea semnăturii și dacă există indicii sau probe temeinice care să susțină contestația, se soluționează solicitând susținătorului să confirme semnătura. Persoanele abilitate să soluționeze contestația au obligația de a depune toate eforturile în vederea contactării susținătorului. Dacă susținătorul nu poate să confirme semnătura sau refuză să o facă, se aplică prevederile art. 4 alin. (3). Dispoziția ministrului afacerilor externe poate fi contestată la Curtea de Apel București, care o va soluționa potrivit procedurii ordonanței președințiale.

(6) Atestarea de către ministrul afacerilor externe a listei de susținători cu domiciliul în străinătate se face prin semnătura persoanei care a efectuat controlul, cu indicarea actului de împuternicire, dacă este cazul, și a datei când s-a făcut atestarea, precum și prin aplicarea ștampilei. Dacă s-a solicitat sprijinul ofițerilor Direcției Generale de Pașapoarte sau al unor experți în domeniul informatic, vor semna și aceștia, cu precizarea aspectelor pe care le-au verificat. Semnătura se aplică pe ultima copertă a dosarului

cuprinzând listele verificate, aflat la comitetul de inițiativă, după ce a fost confruntat cu cel depus la Ministerul Afacerilor Externe. Procedura depunerii dosarelor pentru atestare și remiterea lor după atestare către comitetul de inițiativă se poate face prin corespondență cu conținut declarat. Doar aspectele neatestate se elimină din listă, făcându-se aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (3).

(7) Termenul de atestare a listelor de susținători este de cel mult 15 zile de la înregistrarea dosarului la autoritatea competentă pentru atestare. După atestare, lista de susținători nu mai poate fi contestată potrivit alin. (2) și (6).”

8. Alineatul (1) al articolului 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) La cererea semnată de membrii comitetului de inițiativă, propunerea legislativă care face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor, însoțită de expunerea de motive și de originalele listelor de susținători, se înregistrează la Camera competentă a Parlamentului, sau la oricare Cameră a Parlamentului, în cazul celor de revizuire a Constituției. Cererea cuprinde și împuternicirea a cel mult 5 membri care reprezintă comitetul de inițiativă în vederea promovării și susținerii inițiativei după înregistrare. ”

8. Litera a) a alin. 1 de la articolul 7 se abrogă.

9. Alineatele (3) – (5) ale articolului 7 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Curtea Constituțională se pronunță în termen de 30 de zile de la sesizare asupra respectării condițiilor prevăzute de Constituție și a procedurilor prevăzute de prezenta lege.

(4) Hotărârea Curții Constituționale se comunică președintelui Camerei Parlamentului care a sesizat-o și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(5) De la data primirii hotărârii Curții Constituționale, Camera Parlamentului sesizată cu inițiativa legislativă începe procedura parlamentară de legiferare.”

Acest proiect de lege se consideră adoptat de Camera Deputaților în forma inițială, în condițiile art. 75 alin. (2) teza a III-a din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

EUGEN NICOLICEA

